

Programmaplan Passend Onderwijs Regio Westfriesland

Projectleider: dhr. C. Hoedjes
Datum: 18 januari 2013

Leeswijzer

Voor u ligt het regionaal programmaplan Passend Onderwijs Westfriesland. Dit plan beschrijft de weg die de zeven Westfriesse gemeenten gezamenlijk willen bewandelen om te komen tot een "rimpelloze" invoering van Passend Onderwijs in Westfriesland. Dit wordt gezien vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid, mede gebaseerd op de volgende ontwikkeling:

- De centrale overheid heeft besloten t.a.v. de invoering van het nieuwe stelsel Passend Onderwijs één jaar langer de tijd te nemen. Op basis van dit besluit hebben de schoolbesturen in Westfriesland besloten voor een iets ruimer tijdpad

Na de inleiding en de door de zeven wethouders van onderwijs geformuleerde visie, wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de gemeentelijke verantwoordelijkheid bij de invoering en implementatie van Passend Onderwijs. Hoofdstuk 4 behandelt vervolgens wat de opbrengsten voor de gemeenten kunnen zijn. In hoofdstuk 5 wordt de verantwoordelijkheid van de besturen van de samenwerkingsverbanden benoemd, om in hoofdstuk 6 de gezamenlijke verantwoordelijkheid weer te geven. Hoofdstuk 7 zegt iets over de kansen en bedreigingen van Passend Onderwijs. Eenieder kan deze lijst aanvullen.

Hoofdstuk 8 beschrijft de route die dit concept programmaplan passend Onderwijs zal dienen te lopen, voordat het definitief is vastgesteld en tot uitvoering kan worden gebracht. Tot slot is in hoofdstuk 9 en 10 respectievelijk aangegeven wat er nog uitgewerkt moet worden in het regionaal programmaplan en hoe de uitvoering en fasering van Passend Onderwijs moet verlopen. Deze laatste twee hoofdstukken moeten feitelijk hun beslag nog krijgen in de komende anderhalf (1,5) jaar. Passend Onderwijs wordt namelijk pas wettelijk ingevoerd vanaf 1 augustus 2014.

1. Inleiding

In januari 2012 heeft de gemeente Hoorn een opdracht verstrekt aan Hoedjes Advies om te komen tot een regionaal programmaplan Passend Onderwijs, waarbij de andere zes gemeenten in de regio in zouden participeren.

In eerste instantie was het de bedoeling om het plan eind juni van dit jaar op te leveren.

Door de omvang van de opdracht en de veranderde politieke situatie in ons land is de termijn van oplevering verschoven naar december 2012.

De opdracht luidt:

Komen tot een regionaal programma Passend Onderwijs, vanuit de (inter)gemeentelijke verantwoordelijkheid

Het plan omvat het volgende:

Inhoud

- heeft betrekking op de verantwoordelijkheid van de gemeente(n);
- heeft raakvlakken met de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen, c.q. samenwerkingsverbanden;
- heeft raakvlakken met zorg en het wmo-beleid van de gemeente;
- heeft kansen en bedreigingen in beeld gebracht.

Proces

- heeft gemeentelijk (regionaal) bestuurlijk draagvlak;
- is tot stand gekomen in samenspraak met de bestuurlijke en ambtelijke werkgroep passend onderwijs **en** in overleg met schoolbesturen (samenwerkingsverbanden) en jeugdvoorzieningen.

Rolverdeling en samenwerking

- beschrijft de rolverdeling tussen de gemeente, schoolbesturen (samenwerkingsverbanden) en jeugdvoorzieningen;
- geeft aan hoe de rolverdeling t.a.v. middelen en uitvoeringsorganisaties vorm zal krijgen

Fasering/planning

Dit regionaal programmaplan geeft richting aan de weg die gemeenten in Westfriesland samen met het onderwijsveld wil bewandelen, om tot een adequate invoering van Passend Onderwijs te komen, met name vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid: het voeren van regie op deze transitie en de verbinding te leggen tussen de andere transities waar de gemeenten druk doende mee zijn: Jeugdzorg, AWBZ en Werken naar vermogen.

Dit **regionale** programmaplan is een groeidocument.

Veel zaken worden pas in 2013 en begin 2014 uitgewerkt. Het plan zal dan ook regelmatig aangepast en dus geactualiseerd dienen te worden. De werkgroep Passend Onderwijs is hiervoor verantwoordelijk

Invoering van Passend Onderwijs is een regionale aangelegenheid. Vandaar ook dat de 3 samenwerkingsverbanden primair onderwijs onlangs zijn "samengesmolten" tot één samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

De zeven gemeenten hebben allemaal hun lokale verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijs. Passend Onderwijs doet nadrukkelijk een appèl op regionale samenwerking. Een uitdaging voor Westfriesland.

2. Visie

Naast het voeren van heel veel gesprekken met diverse participanten (zie ook tussenrapportage) is er, na uitgebreide interviews van de wethouders van onderwijs, een gemeenschappelijke (inter)gemeentelijke visie op Passend Onderwijs ontwikkeld. Deze visie luidt:

- a. De gemeenten in Westfriesland spreken de ambitie uit , dat het onderwijsveld in de regio voor haar leerlingen **het best passend onderwijs** realiseert, waardoor er minder leerlingen naar speciale voorzieningen hoeven te worden verwezen. Professionalisering van docenten is de schakel om deze ambitie te realiseren.
- b. **Geen kind de regio uit!** Onderwijs en gemeentelijke overheid dienen er in **gezamenlijkheid** naar te streven dat zoveel mogelijk kinderen (in primair, zowel als voortgezet onderwijs) binnen de eigen woonomgeving voor hen Passend Onderwijs ontvangen. Dat is goed voor hun sociaal emotionele ontwikkeling en zorgt ervoor dat ze harmonieus kunnen opgroeien met klas- en buurtgenoten. Als dat onmogelijk is gebleken dienen deze kinderen opgevangen te worden in voorzieningen binnen de eigen regio. De gemeenten zijn derhalve bereid te investeren in de komst van (onderwijs) voorzieningen naar Westfriesland die zich nu buiten de regio bevinden. In het uiterste geval kunnen kinderen buiten de regio Westfriesland in onderwijsvoorzieningen worden opgevangen.
- c. Het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs **werken (bestuurlijk) nauw samen**, zodat een breed onderwijsaanbod verzekerd blijft en de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs soepel verloopt.
- d. Het onderwijsveld organiseert zich zodanig dat zichtbaar wordt dat het belang van het kind/de leerling voorop staat. Het onderwijsveld formuleert een gezamenlijke visie op Passend Onderwijs vanuit het standpunt: **Eén kind, één gezin, één plan**. De ouders dienen in dit proces een duidelijke rol te spelen en hun rechten zijn dan ook transparant en geborgd in het ondersteuningsplan dat het primair en voortgezet onderwijs opstellen, verankerd.
- e. De gemeenten achten het noodzakelijk voor goed Passend Onderwijs dat **onderwijs, jeugdzorg** (en dan met name de CJG's) **en gemeenten nauw samenwerken** om bovenstaande ambitie (punt 4) te realiseren

Een aantal randvoorwaarden:

- De gemeenten trekken in hun benadering van de invoering en implementatie van Passend Onderwijs **gezamenlijk** op en geven dat o.a. vorm in een structureel bestuurlijk overleg tussen de intergemeentelijke stuurgroep Passend Onderwijs en de besturen van de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs. De gemeenten vinden een goed contact met het onderwijsveld een voorwaarde voor het welslagen van de transitie Passend Onderwijs.
- Er zou een onderzoek gestart moeten worden naar de behoefte aan een cluster 4 voorziening in Westfriesland voor de leeftijdscategorie 4 – 12 jarigen.
- Nu er een regionaal georganiseerd samenwerkingsverband primair onderwijs komt (voor het voortgezet onderwijs bestaat die al) zouden de bovenwettelijke middelen die de gemeenten ter beschikking stellen van het onderwijs (OBD middelen) geharmoniseerd moeten worden en ten goede komen aan het onderwijs
- Structureel regionaal overleg tussen de gemeenten in Westfriesland en de besturen van de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs.

Vanuit deze, door het Madivosa vastgestelde visie wordt het Programmaplan "gevuld". Dit programmaplan is een soort **kadernotitie**, welke in 2013 en begin 2014 verder ingevuld zal gaan

worden, omdat de partners in het onderwijs en jeugdzorg nog druk doende zijn met de invulling van passend Onderwijs op hun eigen terrein.

Daarnaast zullen de gemeenten in hun wettelijke taak als regievoerder Passend Onderwijs, samen met het onderwijsveld en jeugdzorg dienen te zoeken naar duidelijke afspraken in dit dossier, zodat ook de relatie met de andere transities voor eenieder duidelijk is.

3. Gemeentelijke verantwoordelijkheid

Om Passend Onderwijs te realiseren, gaan scholen samenwerken in regionale samenwerkingsverbanden. De wet verplicht samenwerkingsverbanden om een ondersteuningsplan op te stellen. **Over het concept van het ondersteuningsplan voeren samenwerkingsverbanden op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeente(n)**, omdat elkaars beleid over en weer gevolgen kan hebben. De gemeente is namelijk onder andere verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting en het achterstandenbeleid. De komende jaren krijgen gemeenten er ook verantwoordelijkheden bij door de decentralisatie van jeugdzorg. Deze verantwoordelijkheden hangen nauw samen met Passend Onderwijs, omdat de doelgroepen deels overlappen. Scholen en gemeenten zullen elkaar door deze stelselwijzigingen dus vaker tegenkomen. Het is dus **niet** zo dat gemeenten instemmingsrecht hebben v.w.b. de inhoud van het ondersteuningsplan.

Tussen 2013 en 2016 komt de verantwoordelijkheid voor jeugdzorg en de begeleiding uit de AWBZ bij gemeenten te liggen. Zo is er bij de volgende punten samenhang tussen onderwijs en zorg:

De indicatiestelling voor zowel speciaal onderwijs als de geïndiceerde jeugdzorg komt te vervallen. Schoolbesturen kunnen, indien noodzakelijk, de extra onderwijsondersteuning afstemmen met de hulp die jeugdzorg of het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) biedt.

De schoolbesturen in het samenwerkingsverband maken afspraken over hoe ze voor elke leerling zo goed mogelijk passend onderwijs kunnen realiseren. Ze leggen deze afspraken vast in een ondersteuningsplan. Het samenwerkingsverband bespreekt het opgestelde ondersteuningsplan in op overeenstemming gericht overleg met de gemeente(n).

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de regie in dit proces :

- gemeente draagt er zorg voor dat er gemeentelijk/regionaal afspraken zijn met alle aangewezen instanties;
- zij draagt zorg voor de goede uitvoering van al deze taken'
- zij draagt zorg voor een effectieve wijze van samenwerken tussen Zorgadviesteam, Centra voor Jeugd en gezin en jeugdzorg (instellingen);
- zij draagt zorg voor het borgen van deze afspraken in het OOGO(lokaal) en of REA (Regionaal).

4. Mogelijke opbrengsten

De spiegelwetgeving met betrekking tot Passend Onderwijs en de concept-Jeugdwet biedt een kader om de ondersteuning van jeugdigen in en buiten scholen nu echt integraal aan te pakken, dicht bij hun belangrijkste leefdomeinen. In beide wetten zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot wederzijdse afstemming tussen schoolbesturen / samenwerkingsverbanden en gemeenten omtrent het ondersteuningsplan enerzijds en het gemeentelijke plan voor de jeugdhulp anderzijds.

Daarmee ontstaat een nieuwe, horizontale bestuurlijke verhouding tussen gemeenten en schoolbesturen en worden zij samen verantwoordelijk voor een sluitend aanbod aan ondersteuning en hulp voor jeugdigen en hun ouders/gezinnen. Hiermee liggen er goede kansen voor een integrale aanpak en ontschotting van onderwijs-, opvoed- en opgroeihulp. De koers verschuift daarbij naar snel en thuisnabij bieden van passende ondersteuning, versterking van de eigen kracht en integrale ondersteuning door onderwijs en jeugdhulp, waarbij de ondersteuningsbehoeften van kind/ouders leidend zijn. De route voor de inzet van ondersteuning wordt helder en efficiënt, budgetten gaan meer naar preventieve ondersteuning, en versterking van de primaire leefmilieus (gezin en school). Monitoring wordt gericht op opbrengsten voor kind/gezin en financieringsstromen worden geharmoniseerd en gebundeld.

Voor schoolbesturen / samenwerkingsverbanden:

- Door de vroegtijdige en laagdrempelige inzet van jeugdhulp voor kind en/of ouders kan voor meer leerlingen een passende plek in het regulier onderwijs geboden worden;
- Daarmee hoeven minder leerlingen gebruik te maken van kostbare specialistische voorzieningen;
- Leerkrachten worden door de jeugdhulp gesteund in hun omgang met leerlingen (en ouders) met specifieke ondersteuningsbehoeften;
- Door de inzet van gespecialiseerde jeugdhulp kan de afstroom naar onderwijs op een lager niveau en de uitstroom naar het (voortgezet) speciaal onderwijs worden beperkt;
- Met de vroegtijdige inzet van jeugdhulp kunnen schoolverzuim, voortijdige schooluitval en thuiszitters verminderd worden.

Voor gemeenten

- Er ontstaat een sluitende structuur voor ondersteuning van jeugdigen en gezinnen rond school, thuis en het vrijetijd domein;
- Door de school als vind- en actieplaats te benutten kan de jeugdhulp vroegtijdig, zo licht mogelijk en doelmatig worden ingezet;
- Door de taken op het gebied van preventie, signaleren, beoordelen, arrangeren/toewijzen en hulp bieden van het onderwijs en die onder verantwoordelijkheid van gemeenten te koppelen ontstaat integrale en afgestemde ondersteuning/hulp voor jeugdigen en gezinnen;
- Hiermee kunnen schoolverzuim, voortijdige schooluitval en thuiszittersproblematiek verminderd worden;
- Ook kan de problematiek bij jeugdigen en gezinnen tijdiger en doeltreffender worden aangepakt;
- Daarmee kunnen de kosten van zwaardere jeugdhulp teruggedrongen worden;
- De verantwoordingsplicht kan verschuiven van 'urenschrijven' naar resultaten boeken, waarmee de bureaucratie afneemt

- Voor de uitvoering van de gemeentelijke taken op basis van de concept-Jeugdwet (en nu al de Wet op de Jeugdzorg) kan de gemeente niet zonder het onderwijs, dat op dit terrein ook al heel veel doet (denk aan preventie, signalering, bieden van extra ondersteuning)
- De samenwerking met schoolbesturen/samenwerkingsverbanden en hulpinstellingen wordt versterkt, door het meer gericht zijn op een gezamenlijk belang (met specifieke verantwoordelijkheden).

5. Verantwoordelijkheid schoolbesturen (samenwerkingsverbanden)

De verantwoordelijkheid van de schoolbesturen, verzameld in de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs Westfriesland, heeft betrekking op de uitvoering van adequaat passend onderwijs vanuit de ambitie: "geen leerling de regio uit". De regio Westfriesland biedt iedere leerling een onderwijsaanbod dat past:

- dekkend onderwijs aanbod;
- vaststellen ondersteuningsplan (zie hieronder);
- verdelen/toewijzen middelen;
- beoordelen toelaatbaarheid leerlingen Speciaal onderwijs;
- adviseren aan scholen over ondersteuningsbehoefte;
- instellen ondersteuningsplanraad (t.b.v. medezeggenschap binnen het samenwerkingsverband).

Deze verantwoordelijkheid uit zich in de totstandkoming van een **ondersteuningsplan**.

De samenwerkingsverbanden in Westfriesland gebruiken een **uniform** format. Het format zal in 2013 worden "gevuld" in overleg met elkaar en de gemeenten uit de regio.

Een eerste proeve van het format ondersteuningsplan wordt hieronder weergegeven. (moet nog bestuurlijk worden vastgesteld en uiteraard ingevuld)

Uitgangspunten bij het opstellen van het ondersteuningsplan PO en VO:

- A Verantwoordingsdocument inspectie, ministerie, swv-en, scholen en gemeenten
- B Beleidsdocument voor SWV, scholen en gemeenten
- C Informatiedocument voor leerlingen, ouders, personeel en betrokkenen w.o. hulpverlening (afzonderlijke vormgeving)

Voor het gehele format ondersteuningsplan zie bijlage 1

Met name hoofdstuk 7 van het ondersteuningsplan is van belang voor de gemeentelijke organisaties. De extern projectleider heeft namens de gemeenten regelmatig overleg met de externe procesbegeleiders van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs, hierbij ondersteund door een beleidsadviseur van de gemeente van de betreffende transitie. Daarnaast participeert hij in de bestuurlijke overleggen van het primair onderwijs en wordt hij over de ontwikkelingen binnen het voortgezet onderwijs geïnformeerd door de extern projectleider VO. De extern projectleider is betrokken bij de opstelling van het in hoofdstuk 4 getoonde format ondersteuningsplan.

In 2013 starten de gesprekken over de invulling van hoofdstuk 7. Hierin heeft de stuurgroep Passend Onderwijs een belangrijke rol. Zij zal de resultaten van de gesprekken regelmatig "doorsonderen" naar het Mdivosa. Een eerste aanzet wordt hieronder weergegeven:

Begin 2013 wordt er een overleg gepland tussen de nieuwe besturen van de beide samenwerkingsverbanden en de stuurgroep Passend Onderwijs, met de volgende agenda:

Stap	Omschrijving
1 Verkenning	• Naast elkaar leggen van de drie visies (gemeente, PO, VO) • Wat betekenen deze visies voor het gedrag van gemeente, PO en VO? • Aan de hand van vier thema's: Het voorzieningenniveau in Westfriesland, het leerlingenvervoer, het school-maatschappelijk werk en de onderwijsbegeleidingsmiddelen bepalen wat dit betekent voor onderlinge taken en verantwoordelijkheden.
2 Verdieping	• Bepalen welke gezamenlijke onderwerpen of verantwoordelijkheden er op de agenda moeten komen (niet voorleggen, maar ophalen). • Link met de andere transities maken.
3 Uitwerking	• Door besturen aan te geven hoe de uitwerking plaats moet vinden.

Mogelijke verdere bespreekpunten vanuit gemeentelijk beleid:

Aangepaste drie kolommen tabel

Scholen	Gemeente en scholen	Gemeenten
Onderwijsprestaties Taalbeleid Ouderbetrokkenheid Informatie ouders/ lln. Doorstroom po-vo Wachtljsten po-vo Wachtljsten SO Toegankelijkheid Spreiding zorglln.	Opvang jeugdigen die uitvallen Zorg in om de school Onderwijs-arbeidsmarkt Voortijdig School Verlaten Integratie/segregatie Schoolmaatsch. werk Rebound Veiligheid	Leerplicht RMC Huisvesting Leerlingenvervoer Brede school Spreiding jeugdvoorzieningen Preventief lokaal jeugdbeleid
Regionale Educatieve Agenda Doorstroom PO-VO, Wachtljsten PO-VO, Opvang Jeugdigen, Spreiding achterstandslleerlingen, Reboundvoorzieningen, Schoolmaatschappelijk werk, Passend Onderwijs, Leerlingstromen, Doorstroom VO-MBO, Invulling maatschappelijke stages		

Tijdens deze overleggen worden de onderwerpen van gezamenlijk belang vastgesteld. Deze onderwerpen zullen op termijn terugkomen en behandeld worden tijdens de in te stellen overleggen van de Regionale educatieve agenda (REA).
Vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid zullen hiertoe voorstellen worden gedaan (extern projectleider)

6. Gemeenschappelijke verantwoordelijkheden

De gemeenten zien de samenwerkingsverbanden als gelijkwaardige partners in de uitvoering van Passend Onderwijs.

Het is in het belang van de leerlingen, het Onderwijs, Jeugdzorg en gemeentelijke overheid dat Passend Onderwijs in Westfriesland een succes wordt.

Gezamenlijk constructief overleg, een heldere overlegstructuur, duidelijkheid in elkaars taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn hiertoe een voorwaarde.

Het overleg, hierboven genoemd, tussen de besturen van de nieuwe samenwerkingsverbanden en de stuurgroep Passend Onderwijs van de gemeenten, zullen hiertoe een aanzet geven.

De afspraken die in dit overleg worden gemaakt, zullen worden geformaliseerd in het overleg tijdens de LEA/REA.

7. Kansen en bedreigingen

Passend Onderwijs is gemeente overstijgend traject, waarbij het onderwijs is georganiseerd binnen één samenwerkingsverband Primair Onderwijs en één samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs.

Kansen: (niet limitatief)

- geïntegreerde aanpak van de zorg in en om de school;
- onderwijs, welzijn en (jeugd) zorg zijn gelijkwaardige partners en gedragen zich ook als zodanig, door "wij – zij" gevoelens te vermijden/voorkomen;
- zorg/ondersteuning van kind en/of gezin, kan dichtbij huis worden georganiseerd
- meer regionale samenwerking;
- harmonisering van de bovenwettelijke middelen en meer "grip" op besteding er van
- budgetten vrijmaken voor problematiek;
- op tijd weten wat je gaat doen;
- helderheid wie waar verantwoordelijk voor is;
- structurele aanpak diverse problematiek (langjarig in plaats van ad hoc).

Bedreigingen: (niet limitatief)

- " wij – zij" cultuur, doordat er onvoldoende naar elkaar geluisterd wordt;
- onvoldoende zicht op elkaars taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- onvoldoende bereidheid om een stukje autonomie af te staan;
- ontstaan van discussies over financiën;
- rol van de gemeente binnen Passend Onderwijs: discussie naar aanleiding van wensen gemeenten.

Recept voor succes:

- bestuurders maken beleid, managers sturen dat beleid en uitvoerders voeren dat beleid uit;
- resultaten van het gevoerde beleid zijn voor iedereen zichtbaar (**transparantie**);
- informeer je samen met alle partners over datgene wat we van elkaar (mogen) verwachten;
- houd verwachtingen en werkelijkheid bij elkaar; wees duidelijk naar elkaar wat je elkaar "kan leveren";
- versterk de eigen kracht van kinderen, opvoeders, maar ook van lokale bestuurders;
- bespreek concrete casuïstiek!!!
- investeer in **relatiebeheer** met het onderwijs;
- stel met elkaar de werkagenda voor de regio Westfriesland op;
- begin "gewoon".

8. Procesbeschrijving Programmaplan

Het nu voorliggende concept regionaal programmaplan Passend Onderwijs zal eerst door de werkgroep Passend Onderwijs van de zeven Westfriese gemeenten moeten worden besproken, eventueel geamendeerd en vervolgens worden vastgesteld.

Vervolgens dient het te worden besproken en vastgesteld in het Madivosa.

Om draagvlak te genereren kan het geagendeerd worden in een overleg tussen de stuurgroep passend Onderwijs en de besturen van de (nieuwe) samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs

9. Beschrijving rolverdeling en samenwerking

In dit hoofdstuk dienen de diverse rollen van de partners in het proces Passend Onderwijs te worden beschreven. **(dient dus nog te gebeuren in 2013)**

- De rol van de gemeente(n)
- De rol van de besturen van de samenwerkingsverbanden
- De rol van de schoolbesturen
- De rol van jeugdzorg
- De rol van REA

Op dit moment is het (nog) onduidelijk wanneer voor de gemeente(n) de besturen van de samenwerkingsverbanden in beeld komen en wanneer de besturen van de afzonderlijke scholen (schoolbesturen).

In 2012 hebben zich situaties voorgedaan waarbij, door deze onduidelijkheid, er sprake van was dat partners te veel tegenover elkaar kwamen te staan in plaats van naast elkaar.

Dit is ongewenst. 2013 wordt nadrukkelijk het jaar waarin hierover duidelijk dient te worden verschaft. Dit agendapunt staat hoog op de lijst van het overleg tussen de stuurgroep Passend Onderwijs en de besturen van de samenwerkingsverbanden.

Verder wordt in 2013 nog nadrukkelijker de verbinding gezocht met de overige transities. Passend Onderwijs is als vierde transitie opgenomen in het transformatieplan, waar ook de overige drie transities (jeugdzorg, awbz, participatiewet) onderdeel van uitmaken. Uitgewerkt wordt nog wat de samenhang tussen de transities is, de verbinding tussen CJG (als gemeentelijke verantwoordelijkheid) en ZAT (als onderwijsverantwoordelijkheid) en gezamenlijke acties (pilotprojecten).

Voor de vier transities worden projectplannen geschreven, zo ook voor Passend Onderwijs. Voor het regionaal programmaplan betekent dit een wijziging in rol en functie. Het regionaal programmaplan biedt het inhoudelijke kader, daar waar het projectplan de procesmatige beschrijving biedt.

10. Fasering en planning

Een aantal zaken dat met Passend Onderwijs te maken heeft wordt nu kort aangestipt en in de tijd gezet:

a. Bepalen gezamenlijke agenda voor OOGO/Rea

De stuurgroep Passend Onderwijs gaat medio januari verder in gesprek met de besturen van de samenwerkingsverbanden om deze gezamenlijke agenda te bespreken en vast te stellen (zie ook hoofdstuk 4) Het is nadrukkelijk de bedoeling om deze agenda **eind juni 2013** gereed te hebben

b. Invulling hoofdstuk 7 ondersteuningsplan

Het format ondersteuningsplan is inmiddels gereed; zie bijlage

Het ligt in de bedoeling het ondersteuningsplan in **december 2013** gereed te hebben. Formele datum is 1 maart 2014

c. Relatie met gemeenten en andere partners

- Overlegstructuur
- Onderwerpen van gezamenlijk belang
- Onderlinge financiële geldstromen

Over de onderwerpen van gezamenlijk belang is hierboven al iets gezegd.

De overlegstructuur wordt ook besproken in het hierboven gememoreerde overleg.

Hierover worden met de partners afspraken gemaakt, evenals het eventuele instellen van een **regionale educatieve agenda** voor het behandelen van onderwerpen die de lokale verantwoordelijkheid echt te boven gaan. Aangezien dit onderdeel tamelijk complex is en er naast twee samenwerkingsverbanden, ook 7 gemeenten bij betrokken zijn wordt voor dit onderdeel één jaar uitgetrokken

December 2013 dient de overlegstructuur t.a.v. het dossier Passend Onderwijs voor alle betrokkenen duidelijk te zijn.

d. Financiële geldstromen

Gemeenten hebben een aantal wettelijke taken (leerplicht, leerlingenvervoer etc.)

De uitoefening van taken kost geld. Aangezien het credo van Passend Onderwijs Westfriesland is: **Thuisnabij onderwijs en geen kind de regio uit** is het van belang inzichtelijk te maken wat de verschillende gemeenten jaarlijks uitgeven aan leerlingenvervoer. Dit is op dit moment (nog) onduidelijk. De **werkgroep Passend Onderwijs** gaat dit in kaart brengen en komt met een rapport hierover in **mei 2013**.

Naast de wettelijke financiële verplichtingen geven de gemeenten zogenaamde bovenwettelijke middelen uit (voormalige OBD-gelden).

Gemeenten hanteren verschillende bedragen en keren die bedragen uit aan verschillende instanties (schoolbesturen, dan wel samenwerkingsverbanden).

Het ligt nadrukkelijk in de bedoeling de hoogte van deze bedragen te harmoniseren en eenduidig toe te wijzen en te bestemmen, met duidelijke afspraken t.a.v. bestemming en besteding. Aangezien de gemeenten wettelijk geen verplichting hebben in deze, ligt de hoogte van deze bijdrage, in verband met de noodzakelijke bezuinigingen, sterk onder vuur.

De werkgroep Passend Onderwijs gaat de hoogte van deze middelen en de bestemming en besteding in kaart brengen en zal, in overleg met het onderwijsveld met voorstellen komen ter harmonisering van deze bovenwettelijke middelen.

Het voorstel kan in **september 2013** tegemoet worden gezien.

e. Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt

Er doen zich (grote) problemen voor met de aansluiting van het onderwijs, aan de onderkant van de beroepskolom (basisberoepsgerichte leerweg VMBO/

Praktijkonderwijs/VSO cluster 3 en 4) en de arbeidsmarkt. Oorzaken zijn gelegen in de verslechterende economische situatie, de ingrijpende herstructurering van het Middelbaar Beroepsonderwijs en de bezuinigingen in het kader van Werken naar Vermogen.

Initiatieven ter verbetering van de positie van deze jongeren (bijv. de werkschool) dienen met kracht ondersteund en uitgewerkt te worden.

Hoewel deze problematiek hele duidelijke raakvlakken heeft met Passend Onderwijs vindt de werkgroep Passend Onderwijs niet dat dit dossier tot haar competentie behoort. Licht meer op het gebied van economische zaken, dan wel sociale zaken. Verantwoordelijkheid ligt bij de transitie participatie.

f. Onderzoek wenselijkheid/realisatie cluster 4 voorziening primair onderwijs

De werkgroep Passend Onderwijs constateert, via waargenomen geluiden uit het veld, dat er behoefte zou bestaan aan de komst van een cluster 4 voorziening voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar.

De werkgroep zou zo'n onderzoek samen met het nieuwe samenwerkingsverband Passend Onderwijs willen uitvoeren, waarbij er ook gekeken wordt naar het cluster 4-aanbod voor de groep van 12 tot 18 jarigen. Cluster 4 is bedoeld voor kinderen met stoornissen en gedragsproblemen.

Eindrapport: **eind juni 2013.**

g. (financiële) consequenties ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan bestrijkt een periode van 4 jaar. Het eerste ondersteuningsplan wordt van kracht bij de feitelijke invoering van Passend Onderwijs, **1 augustus 2014.**

Beleidsvoornemens van de samenwerkingsverbanden kunnen financiële consequenties hebben voor de gemeenten en scholen in Westfriesland.

Nagestreefde beleidsvoornemens, kunnen gevolgen hebben voor de huisvestingswensen van scholen. Deze beleidsvoornemens kunnen ook gevolgen hebben voor de uitgaven t.b.v. het leerlingenvervoer.

Het vaststellen van het ondersteuningsplan door de besturen van de samenwerkingsverbanden kan pas geschieden, na goed overleg over de eventuele financiële gevolgen van die voornemens met de gemeentebesturen (LEA en/of REA) Overleg hierover zal worden gepland in het **voorjaar van 2013.**

Bijlage 1:

Door PO en VO voorgestelde format voor de ondersteuningsplannen PO en VO gericht op A + B:

Hoofdstuk 1	Inleiding (Functioneel voor wat in het ondersteuningsplan staat en achteraf geschreven naar de inhoud van het document) • Status en functie (w.o. wettelijk kader) • Gevolgde werkwijze/procedure (w.o. voortschrijdend ontwikkelingsdocument) • Samenhang andere documenten (w.o. schoolgids en schoolondersteuningsprofiel) • Planperiode
Hoofdstuk 2	Uitgangspunten • Ambities (= Doelstelling statuten / Missie /Visie) • Doelen komende planperiode • Activiteiten (Uitwerken in afzonderlijke operationele doelen)
Hoofdstuk 3	Organisatie (compact met bijlagen waar het kan) • Bestuurlijke uitgangspunten • Algemene gegevens • Ondersteuningsstructuur • Communicatie (lijnen) • Organigram SWV • Medezeggenschap (bij personeel in eigen dienst)
Hoofdstuk 4	Toewijzing (Elke paragraaf afsluiten met kwaliteitskenmerken, de daaruit volgende kwaliteitseisen, de toetsingsmomenten, de verslaglegging; inclusief de daarbij behorende kengetallen) • Ondersteuningprofiel SWV • Ondersteuningsprofielen scholen • Ondersteuningsroute • Vaststellen ondersteuningsanalyse / ondersteuningsbehoefte/ondersteuningsperspectief • Ondersteuningsarrangementen • Toedeling ondersteuning • Centrum voor Passend Onderwijs(functie en positie) • Speciale Onderwijsvoorzieningen (functie en positie) • Borgen doorlopende leer- en ondersteuningslijnen, waaronder inrichten ondersteuningscontinuüm • Plaatsingsprocedures + Uitstroomprocedures
Hoofdstuk 5	Ouders • Positie ouders (w.o. ouders als gelijkwaardige partner) • Rechten van de ouders • Procedures (w.o. Klachtenregeling) • Informatieverstrekking (w.o. communicatie) • Ondersteuningsplanraad

Hoofdstuk 6**Kwaliteitszorg**

- Definiëring kwaliteit van de ondersteuning
- Toepassen kwaliteitsinstrument (bijv. kwaliteitskalender) met structuur & processen)
- Toetsen opbrengsten hoofdstuk 3, 4 en 5
- Evalueren van gegevens
- Toezichtskader inspectie

Hoofdstuk 7**Relatie met gemeenten en andere partners**

- Overlegstructuur
- Onderwerpen van gezamenlijk belang
- Onderlinge financiële geldstromen

Hoofdstuk 8**Financiën**

- Financiële startpositie
- Leerling-prognoses
- Meerjarenbegroting
- Afspraken inzet middelen
- Wijze van Financieel verslag (w.o. bestuurlijk verslag)

Bijlagen o.a.:

- Overzicht leden van het ~~dagelijks~~ SWV-bestuur
- Overzicht deelnemende besturen
- Overzicht deelnemende scholen
- Overzicht regio-projecten/initiatieven
- Overzicht zorgprofielen of verwijzing vindplaats
- Relevante kengetallen
 -
 -
- Lijst met afkortingen